

II

(Nem jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

A TANÁCS 237/2014/EURATOM RENDELETE

(2013. december 13.)

a Nukleáris Biztonsági Együtműködési Eszköz létrehozásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 203. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽¹⁾,

mivel:

- (1) A Tanács 300/2007/Euratom rendelete a nukleáris biztonság célját szolgáló együttműködési eszköz létrehozásáról ⁽²⁾ azon eszközök egyike, amelyek az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség külpolitikájának közvetlen támogatását szolgálják.
- (2) Az Unió fontos részt vállal a harmadik országok számára biztosított gazdasági, pénzügyi, technikai, humanitárius és makrogazdasági segítségnyújtásban. Ez a rendelet az együttműködés és a segítségnyújtás megtervezésére létrehozott azon keretrendszer része, amelynek célja a harmadik országokban a nukleáris biztonság és a sugárvédelem magas szintjének növelésére irányuló erőfeszítéseknek, valamint a nukleáris anyagokra vonatkozó eredményes és hatékony biztosítéki intézkedések alkalmazásának a támogatása.
- (3) Az 1986. évi csernobili baleset rávilágított a nukleáris biztonság világméretű jelentőségére. A 2011-es Fukushima-Daiichi baleset megerősítette, hogy további erőfeszítéseket kell tenni a nukleáris biztonság javítására és a legmagasabb szintű normák elérésére. A lakosság életét és egészségét fenyegető veszélyek kiküszöböléséhez szükséges biztonsági feltételek megteremtése érdekében a

Közösségnek képesnek kell lennie harmadik országok nukleáris biztonságának támogatására.

- (4) A közös szakpolitikák és stratégiák terén a tagállamaival együtt fellépő Unió rendelkezik egyedül a globális kihívások kezeléséhez szükséges kritikus tömeggel, valamint a harmadik országokkal folytatott együttműködés koordinációja szempontjából legjobb pozícióval.
- (5) Az 1999/819/Euratom bizottsági határozat ⁽³⁾ révén a Közösség csatlakozott a nukleáris biztonságról szóló 1994. évi egyezményhez. A 2005/510/Euratom bizottsági határozattal ⁽⁴⁾ a Közösség csatlakozott a kiégett fűtőelemek kezelésének biztonságáról és a radioaktív hulladékok kezelésének biztonságáról szóló közös egyezményhez is.
- (6) Annak érdekében, hogy biztosítsa és elősegítse a nukleáris biztonság, valamint annak szabályozása folyamatos javítását, a Tanács elfogadta a 2009/71/Euratom irányelvet ⁽⁵⁾, és a 2011/70/Euratom irányelvet ⁽⁶⁾. Ezen irányelvek, továbbá a nukleáris biztonságnak, valamint a radioaktív hulladékok és a kiégett fűtőelemek kezelésének a Közösségben alkalmazott szigorú normái példaként szolgálnak a harmadik országok számára, ösztönözve őket arra, hogy hasonlóan szigorú normákat vezessenek be.
- (7) A feltörekvő gazdaságokkal folytatott szabályozási és egyéb típusú együttműködések elősegítése, valamint az uniós megközelítések, szabályok, normák és gyakorlatok támogatása az Európa 2020 stratégia külpolitikai célkitűzései közé tartozik.

⁽¹⁾ 2013. november 19-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽²⁾ A Tanács 300/2007/Euratom rendelete (2007. február 19.) a nukleáris biztonság célját szolgáló együttműködési eszköz létrehozásáról (HL L 81., 2007.3.22., 1. o.).

⁽³⁾ A Bizottság 1999/819/Euratom határozata (1999. november 16.) az Európai Atomenergia-közösségnek (Euratom) a nukleáris biztonságról szóló 1994. évi egyezményhez való csatlakozásáról (HL L 318, 1999.12.11., 20. o.).

⁽⁴⁾ A Bizottság 2005/510/Euratom határozata (2005. június 14.) az Európai Atomenergia-közösségnek a kiégett fűtőelemek kezelésének biztonságáról és a radioaktív hulladékok kezelésének biztonságáról szóló közös egyezményhez való csatlakozásáról (HL L 185, 2005.7.16., 33. o.).

⁽⁵⁾ A Tanács 2009/71/Euratom irányelve (2009. június 25.) a nukleáris létesítmények nukleáris biztonsági közösségi keretrendszerének létrehozásáról (HL L 172, 2009.7.2., 18. o.).

⁽⁶⁾ A Tanács 2011/70/Euratom irányelve (2011. július 19.) a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok felelősségteljes és biztonságos kezelését szolgáló közösségi keret létrehozásáról (HL L 199, 2011.8.2., 48. o.).

- (8) A Közösség tagállamai aláíró felei az atomsorompó-szerződésnek és annak kiegészítő jegyzőkönyvének.
- (9) A Közösség az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés (Euratom-Szerződés) 10. fejezetével összhangban már szoros együttműködést folytat a Nemzetközi Atomenergia-ügynökséggel (NAÜ), mind az Euratom-Szerződés II. címének 7. fejezetében foglalt célkitűzések teljesítését szolgáló nukleáris biztosítékok, mind a nukleáris biztonság tekintetében.
- (10) Több olyan nemzetközi szervezet és program is létezik, amely e rendelet céljaihoz hasonló célok megvalósítására irányul, például a NAÜ, a Gazdasági Együttműködés és Fejlesztés Szervezete/Atomenergia Ügynökség (OECD/NEA), az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) és az északi dimenzióra vonatkozó környezeti partnerség (NDEP).
- (11) A Közösség számára különösen szükséges, hogy az Unión belüli, saját biztosítéki tevékenységeiből származó tapasztalataira építve folytassa a nukleáris anyagokra vonatkozó hatékony biztosítékoknak a harmadik országokban való alkalmazását támogató erőfeszítéseit.
- (12) A Bizottságnak e rendelet alkalmazásában célszerű konzultálnia az Európai Nukleáris Biztonsági Szabályozó Hatóságok Csoportjával (ENSREG) a stratégiai dokumentum és a többéves indikatív programok elkészítése és elfogadása előtt. A cselekvési programokat adott esetben a tagállami szabályozó hatóságokkal folytatott konzultáció, illetve a partnerországokkal folytatott párbeszéd alapján kell elkészíteni.
- (13) Az e rendelet céljait támogató intézkedéseket a nukleáris kutatási és képzési tevékenységekre vonatkozó Euratom keretprogramok szerinti közvetlen és közvetett intézkedésekkel való szinergiák további kiaknázása révén is támogatni kell.
- (14) Nyilvánvaló, hogy a létesítmények biztonsága továbbra is az üzemeltetők és a létesítmény felett joghatósággal rendelkező állam felelőssége.
- (15) Bár az uniós külső támogatás finanszírozási igényei növekednek, az Unió gazdasági és költségvetési helyzete korlátozza az ilyen jellegű támogatás céljára rendelkezésre álló forrásokat. A Bizottságnak ezért ki kell alakítania a rendelkezésre álló források leghatékonyabb felhasználásának módját, e célból pedig forrásbővítő hatású pénzügyi eszközöket kell használnia. Az említett pénzügyi eszközök révén befektetett és generált források felhasználásának és újrafelhasználásának lehetőségével a forrásbővülés fokozható.
- (16) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében végrehajtási hatásköröket kell ruházni a Bizottságra.
- (17) Az e rendelet szerint támogatott fellépések programozásával és finanszírozásával kapcsolatos végrehajtási hatáskört a 182/2011/EU európai parlamenti és a tanácsi rendeletnek ⁽¹⁾ megfelelően kell gyakorolni, amely rendelet e rendelet alkalmazásában is alkalmazandó, noha a 182/2011/EU rendelet nem hivatkozik az Euratom-Szerződés 106a. cikkére. A végrehajtási jogi aktusok természetét, különösen szakpolitikai iránymutató jellegét, illetve pénzügyi következményeit figyelembe véve, az elfogadásukra fő szabályként az említett rendelet szerinti vizsgálóbizottsági eljárást kell alkalmazni, kivéve a kevés költséggel járó technikai végrehajtási intézkedések esetét. A Bizottságnak azonnal alkalmazandó végrehajtási aktusokat kell elfogadnia ha ez nukleáris vagy sugárbaesettel, többek között véletlen expozícióval összefüggésben felmerülő, kellően indokolt esetben a Közösség gyors reagálására van szükség a következmények mérséklése érdekében vagy ez rendkívül sürgős okból szükséges.
- (18) E rendelet végrehajtása során az 236/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽²⁾ foglalt szabályok és eljárások megfelelően alkalmazandók.
- (19) Az Unió és a Közösség továbbra is egységes intézményi kerettel rendelkezik. Éppen ezért alapvetően fontos e két entitás külső tevékenységeinek összehangolása. Az e rendelet szerinti eszköz programozásába adott esetben be kell vonni a 2010/427/EU tanácsi határozatnak ⁽³⁾ megfelelően.
- (20) Az Uniónak a külső tevékenysége hatásainak optimalizálása érdekében a rendelkezésre álló források leghatékonyabb kihasználására kell törekednie. Ezt a külső tevékenységi eszközök közötti koherencia és kiegészítő jelleg, valamint az ezen eszköz, az egyéb külső tevékenységi eszközök és az egyéb uniós szakpolitikák közötti szinergiák megteremtése révén kell elérni. Ennek részeként továbbá törekedni kell az említett eszközök keretében kidolgozott programok kölcsönös megerősítésének biztosítására is.
- (21) Ez a rendelet a 2013. december 31-ig hatályos 300/2007/Euratom rendelet helyébe lép.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55, 2011.8.2., 13. o.).

⁽²⁾ Az Európai parlament és a Tanács 236/2014/EU rendelete (2014. március 11) az Unió külső tevékenységi eszközeinek végrehajtására vonatkozó közös szabályok és eljárások megállapításáról (lásd e Hivatalos Lap 95. oldalát).

⁽³⁾ A Tanács 2010/427/EU határozata (2010. július 26.) az Európai Külügyi Szolgálat szervezetének és működésének a megállapításáról (HL L 201., 2010.8.3., 30. o.)

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. CÍM

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Általános célkitűzés

Az Unió e rendelet rendelkezéseivel és mellékletével összhangban olyan intézkedéseket finanszíroz, amelyek célja a harmadik országokban a nukleáris biztonság és a sugárvédelem magas szintjének növelésére irányuló erőfeszítéseknek, valamint a nukleáris anyagokra vonatkozó eredményes és hatékony biztosítékok alkalmazásának a támogatása.

2. cikk

Konkrét célkitűzések

Az e rendelet szerinti együttműködésnek a következő konkrét célokat kell szolgálnia:

1. hatékony nukleáris biztonsági kultúra és a legmagasabb szintű nukleáris biztonság és sugárvédelem előmozdítása, valamint a nukleáris biztonság folyamatos javítása;
2. a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok felelősségteljes és biztonságos kezelése (szállítása, előkezelése, kezelése, feldolgozása, tárolása és ártalmatlanítása), a korábbi nukleáris telephelyek és létesítmények leszerelése és helyreállítása;
3. a nukleáris anyagokra vonatkozó eredményes és hatékony biztosítékok alkalmazására vonatkozó keretrendszerek és módszertanok létrehozása a harmadik országokban.

3. cikk

Konkrét intézkedések

(1) Az 2. cikk 1. pontjában foglalt célt különösen a következő intézkedésekkel kell megvalósítani:

- a) a szabályozó hatóságok és a technikai támogatást nyújtó szervezetek támogatása;
- b) a szabályozási keret megerősítése, különösen az atomerőművekre és az egyéb nukleáris létesítményekre vonatkozó felügyelet, értékelés, engedélyezés és ellenőrzés tekintetében;
- c) hatékony szabályozási keretek, eljárások és rendszerek támogatása a radioaktív anyagok – különösen a nagy aktivitású sugárforrások – ionizáló sugárzásával szembeni megfelelő védelem biztosítása és a biztonságos ártalmatlanítás céljából;

d) a radiológiai következményekkel, többek között véletlen expozícióval járó balesetek megelőzése, és azok esetleges előfordulása esetén a következmények enyhítése, például a radioaktív kibocsátás esetén a környezet figyelemmel kísérése, a hatáscsökkentő és helyreállító tevékenységek megtervezése és végrehajtása, valamint véletlen expozíció esetén együttműködés a nemzeti és nemzetközi szervezetekkel, továbbá a veszélyhelyzeti tervezés, felkészültség és reagálás, a polgári védelem és a helyreállítási intézkedések tekintetében hatékony szabályozás kialakítása;

e) támogatás a nukleáris létesítmények és telephelyek biztonságának biztosításához, különösen olyan gyakorlati védintézkedések vonatkozásában, amelyek célja a munkavállalók és a lakosság egészségét érintő sugárzási kockázatok csökkentése.

(2) Az 2. cikk 2. pontjában foglalt célt különösen a következő intézkedésekkel kell megvalósítani:

a) a szabályozó testületeknek, a technikai támogatást nyújtó szervezeteknek, valamint a szabályozási keret megerősítésének a támogatása, különösen a kiégett fűtőelemek és a radioaktív hulladékok felelősségteljes és biztonságos kezelése tekintetében;

b) a kiégett nukleáris fűtőelemek és a radioaktív hulladékok felelősségteljes kezelésére vonatkozó konkrét stratégiák és keretrendszerek kidolgozása és végrehajtása;

c) a meglévő létesítmények leszerelésére, a korábbi nukleáris telephelyek és a bezárt uránbányák területének helyreállítására, valamint a tengerben elsüllyedt radioaktív tárgyak és anyagok felkutatására és kezelésére vonatkozó stratégiák és keretrendszerek kidolgozása.

(3) Az 2. cikk (3) bekezdésében meghatározott célkitűzés azon technikai szempontokra korlátozódik, amelyek biztosítják, hogy az ércek, nyersanyagok és különleges hasadóanyagok felhasználásának célja ne térjen el a felhasználók által meghatározott céloktól. Ennek elérésére különösen a következő intézkedések révén kell törekedni:

a) a nukleáris biztonsági intézkedések végrehajtásához szükséges szabályozási keret, módszerek, technológia és megközelítések létrehozása, beleértve a hasadóanyagok állami és üzemeltetői szintű, megfelelő nyilvántartását és ellenőrzését is;

b) a személyzeti infrastruktúra és képzés támogatása.

(4) Az (1) és (2) bekezdésben említett intézkedések olyan intézkedéseket is magukban foglalhatnak, amelyek célja a nemzetközi együttműködés előmozdítása, beleértve a nemzetközi egyezmények és szerződések végrehajtását és nyomon követését is. Az elért eredmények fenntarthatósága érdekében az intézkedéseknek számottevő ismeretátadást, így például a nukleáris biztonság és kutatás terén folytatott információcserét, kapacitásépítést és képzést is magukban kell foglalniuk. Az intézkedések végrehajtása során együtt kell működni az uniós tagállamok és/vagy a harmadik országok illetékes hatóságaival, a nukleáris szabályozó hatóságokkal és a technikai támogatást nyújtó szervezeteikkel és/vagy az érintett nemzetközi szervezetekkel, különösen a NAÜ-vel. Különleges és kellően indokolt esetben az (1) bekezdés b) és c) pontjával kapcsolatos intézkedéseket a tagállamokban működő üzemeltetőkkel és/vagy illetékes szervezetekkel, továbbá a 2009/71/Euratom irányelv 3. cikkének 1. pontjában szereplő fogalom meghatározás szerinti nukleáris létesítmények, valamint a nukleáris telephelyek harmadik országbeli üzemeltetőivel együttműködve kell végrehajtani.

4. cikk

Megfelelés, koherencia és kiegészítő jelleg

(1) A 2. cikkben meghatározott konkrét célok megvalósítása terén elért eredményeket többek között az alábbi teljesítménymutatókkal kell mérni:

- a) az együttműködés során azonosított kérdések száma és fontossága;
- b) a kiegészítő elemekre, a nukleáris hulladékokra és a leszerelésre vonatkozó stratégiáknak, a vonatkozó jogszabályi és szabályozási keretnek, valamint a projektek végrehajtásának az állapota;
- c) a nukleáris biztosítéki jelentésekben azonosított kérdések száma és fontossága.

A projektek végrehajtása előtt és az egyes intézkedések sajátosságainak figyelembevételével konkrét mutatók kerülnek meghatározásra a 7. cikk (2) bekezdésében foglaltak szerint a teljesítmény figyelemmel kísérésére, értékelésére, illetve felülvizsgálatára vonatkozóan.

(2) A Bizottság gondoskodik róla, hogy az elfogadott intézkedések összhangban álljanak az Uniónak az érintett partnerországra vonatkozó átfogó stratégiai politikai keretével, különösen a partnerország fejlesztési és gazdasági együttműködési politikáinak és programjainak a célkitűzéseivel.

(3) Az e rendelet által biztosított pénzügyi, gazdasági és technikai segítségnyújtásnak ki kell egészítenie azt az együttműködést, amelyet az Unió egyéb eszközök keretében biztosít.

II. CÍM

A FORRÁSOK PROGRAMOZÁSA ÉS INDIKATÍV ELOSZTÁSA

5. cikk

Stratégiai dokumentum

(1) Az e rendelet szerinti közösségi együttműködést a Nukleáris Biztonsági Együttműködési Eszközre vonatkozó többéves általános stratégiai dokumentum alapján kell végrehajtani.

(2) A stratégiai dokumentumnak tartalmaznia kell az együttműködés általános alapját, és legfeljebb hét éves időtartamra vonatkozóan kell elkészíteni. A stratégiai dokumentumban meg kell határozni az e rendelet szerinti együttműködésre vonatkozó közösségi stratégiát, tekintettel az érintett ország szükségleteire, a Közös prioritásaira, a nemzetközi helyzetre és az érintett harmadik országok tevékenységeire. A stratégiai dokumentumban meg kell határozni továbbá az együttműködés többtértekét, valamint azt, hogy miként lehet elkerülni a más programokkal és kezdeményezésekkel való átfedéseket, különös tekintettel a hasonló célokat követő nemzetközi szervezetek és a főbb adományozók programjaira és kezdeményezéseire.

(3) A stratégiai dokumentum célja, hogy a Közös átfogó céljával és hatáskörével, célkitűzéseivel, alapelveivel és szakpolitikaival összhangban koherens keretet biztosítson a Közös és az érintett harmadik országok vagy régiók közötti együttműködéshez.

(4) A stratégiai dokumentumot a segélyhatékonyság alábbi elveivel összhangban kell elkészíteni: nemzeti felelősségvállalás, partnerség, koordináció, harmonizáció, a kedvezményezett ország vagy régió rendszeréhez való igazodás, kölcsönös elszámoltathatóság és eredményorientáltság.

(5) A Bizottság a stratégiai dokumentumot a 11. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében hagyja jóvá. A Bizottság ugyanilyen eljárás keretében, félidőben, vagy szükség szerint bármikor felülvizsgálja és szükség esetén aktualizálja a stratégiai dokumentumot.

6. cikk

Többéves indikatív programok

(1) Az 5. cikkben említett stratégiai dokumentum alapján többéves indikatív programokat kell kidolgozni. A többéves indikatív programoknak 2–4 éves időszakot kell felölelniük.

(2) A többéves indikatív programokban meg kell határozni a finanszírozásra kiválasztott, elsőbbséget élvező területeket, a konkrét célkitűzéseket, a várt eredményeket, a teljesítménymutatókat és az indikatív keretösszegeket, mind átfogóan, mind pedig a prioritásterületek szerint, valamint egy megfelelő tartalékkertet, amely az elosztatlan forrásokból áll; e keretösszegek adott esetben tartományként vagy minimumként is megadhatók. A többéves indikatív programoknak iránymutatást kell tartalmazniuk arra vonatkozóan, hogy miként lehet elkerülni az átfedéseket.

(3) Annak érdekében, hogy az érintett ország vagy régió megfelelő mértékben felelősséget vállaljon az eljárás iránt, továbbá a nemzeti fejlesztési stratégiák támogatását ösztönzendő, a többéves indikatív programokat alapvetően a partnerszörök vagy -régiók kéréseire, valamint az ezekkel folytatott párbeszédre kell alapozni, amelyben részt kell venniük az érintett feleknek. A kiegészítő jelleg elérése és az átfedések elkerülésének a biztosítása érdekében a többéves indikatív programok kidolgozása során figyelembe kell venni az aktuális és a tervezett nemzetközi együttműködést, különösen a 2. cikkben említett területeken hasonló célokat követő nemzetközi szervezetek és az érintett főbb adományozók vonatkozásában. A többéves indikatív programokban szerepeltetni kell az együttműködés hozzáadott értékét is.

(4) A Bizottság a többéves indikatív programokat a 11. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében fogadja el. A Bizottság ugyanilyen eljárás keretében felülvizsgálja és szükség szerint aktualizálja ezen indikatív programokat, figyelembe véve a 5. cikkben említett stratégiai dokumentum esetleges felülvizsgálatát.

III. CÍM

VÉGREHAJTÁS

7. cikk

Éves cselekvési programok

(1) Az éves cselekvési programokat (a továbbiakban: cselekvési programok) a 5. és 6. cikkben említett stratégiai dokumentum, illetve többéves indikatív programok alapján kell kidolgozni. A cselekvési programokat országonként, illetve régióként kell elkészíteni, meghatározva az e rendelet szerinti együttműködés megvalósításának részleteit.

Kivételes esetben, különösen ha egy cselekvési programot még nem fogadtak el, a Bizottság az indikatív programozási dokumentumok alapján egyedi intézkedéseket fogadhat el ugyanazon szabályok és eljárások alapján, mint amelyek a cselekvési programokra vonatkoznak.

Előre nem látott és megfelelően indokolt szükségletek, körülmények vagy kötelezettségvállalások esetén a Bizottság az indikatív programozási dokumentumokban nem szereplő különleges intézkedéseket fogadhat el.

(2) A cselekvési programokban meg kell határozni a követoendő célokat, a beavatkozási területeket, a tervezett intézkedéseket és projekteket, a várt eredményeket, az irányítási eljárásokat, valamint a tervezett finanszírozás teljes összegét. Tartalmazniuk kell a finanszírozandó műveletek összefoglaló leírását, az egyes műveletekhez elkülönített összegeket, a végrehajtás indikatív menetrendjét, valamint adott esetben konkrét mutatókat a teljesítmény figyelemmel kísérésére, értékelésére, illetve felülvizsgálatára vonatkozóan. Adott esetben tartalmazniuk kell továbbá a korábbi együttműködés során levont esetleges tanulságokat.

(3) A Bizottságnak a cselekvési programokat, az egyedi intézkedéseket és a különleges intézkedéseket a 11. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadnia. A Bizottság a cselekvési programokat és az intézkedéseket ugyanazon eljárás keretében módosíthatja és kiterjesztheti.

(4) A (3) bekezdéstől eltérve a 11. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás alkalmazása nem kötelező az alábbiak esetében:

- i. olyan egyedi intézkedések, amelyek esetében az Unió által nyújtott pénzügyi segítség nem haladja meg az 5 millió EUR-t;
- ii. olyan különleges intézkedések, amelyek esetében az Unió által nyújtott pénzügyi segítség nem haladja meg az 5 millió EUR-t;
- iii. a cselekvési programok, az egyedi intézkedések és a különleges intézkedések technikai módosításai.

E bekezdés alkalmazásában a technikai módosítások olyan kiigazításokat jelentenek, mint például:

- a végrehajtási időszak meghosszabbítása,
- a forrásoknak az éves cselekvési programokban szereplő tevékenységek, egyedi és különleges intézkedések, valamint projektek közötti, az eredeti költségvetés legfeljebb 20 %-át érintő és 5 millió EUR-t meg nem haladó átcsoportosítása, vagy
- a cselekvési programok, egyedi és különleges intézkedések költségvetésének az eredeti költségvetés legfeljebb 20 %-át érintő és 5 millió EUR-t meg nem haladó növelése vagy csökkentése,

feltéve, hogy e módosítások nem érintik érdemben az eredeti intézkedések és a cselekvési programok célkitűzéseit.

Az e bekezdés értelmében elfogadott intézkedésekről az elfogadásukat követő egy hónapon belül értesíteni kell az Európai Parlamentet, a Tanácsot és a 11. cikk (1) bekezdésében említett bizottságot.

(5) Kellően indokolt, rendkívül sürgős esetben, amikor nukleáris vagy sugárbaletet következményeinek mérséklése érdekében a Közösség gyors reagálására van szükség, a Bizottság azonnal alkalmazandó végrehajtási aktusok útján, a 11. cikk (3) bekezdésében említett eljárás keretében cselekvési programokat vagy intézkedéseket fogad el, illetve módosítja azokat.

(6) A Bizottság csatlakozhat a hasonló célokat követő nemzetközi szervezetek és a főbb adományozók kezdeményezéséhez, amennyiben azok megfelelnek az 1. cikkben foglalt általános célkitűzésnek. A kapcsolódó pénzügyi határozatot az e cikk (2) és (3) bekezdésében említett eljárással összhangban kell meghozni.

8. cikk

Koherencia és kiegészítő jelleg

Amennyiben az időközi jelentésnek a 236/2014/EU rendelet 17. cikkében említett közzétételét követően programozásra vagy programok felülvizsgálatára kerül sor, annak során figyelembe kell venni a jelentésben foglalt eredményeket, megállapításokat és következtetéseket.

9. cikk

Végrehajtás

Ezt a rendeletet a 236/2014/EU rendelet 1. cikkének (3) bekezdésével, 1. cikkének (4) bekezdésével, valamint 3., 4., 5., 7., 8., 9., 12. és 17. cikkével összhangban kell végrehajtani, kivéve ha e rendelet másképpen rendelkezik.

10. cikk

Jelentés

A Bizottság megvizsgálja az e rendelet szerinti intézkedések végrehajtása terén elért eredményeket, és az e rendelet szerinti együttműködés végrehajtásáról éves jelentést terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé. A jelentésben tájékoztatást nyújt az előző évre vonatkozóan a finanszírozott intézkedésekről, a megfigyelési és értékelési tevékenység eredményeiről, valamint a költségvetési kötelezettségvállalások és a kifizetések végrehajtásáról, országokra, régiókra és együttműködés-típusokra lebontva.

IV. CÍM

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

11. cikk

Bizottság

(1) A Bizottság munkáját a Nukleáris Biztonsági Együttműködési Bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet szerinti bizottság.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban, a Szerződéseknek megfelelően.

Kelt Brüsszelben, 2013. december 13-án.

(2) Az e bekezdésre való hivatkozás esetén a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

(3) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén a 182/2011/EU rendeletnek az 5. cikkével együtt értelmezett 8. cikkét kell alkalmazni.

12. cikk

Az Európai Külügyi Szolgálat

Ezt a rendeletet a 2010/427/EU határozat 9. cikkének megfelelően kell alkalmazni.

13. cikk

Pénzügyi referenciaösszeg

(1) A rendelet 2014–2020-as időszakban történő végrehajtásának pénzügyi referenciaösszege 225 321 000 EUR.

(2) Az éves előirányzatokat a többéves pénzügyi kereten belül az Európai Parlament és a Tanács hagyja jóvá.

14. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig kell alkalmazni.

a Tanács részéről

az elnök

V. MAZURONIS

MELLÉKLET

A NUKLEÁRIS BIZTONSÁG CÉLJÁT SZOLGÁLÓ EGYÜTTMŰKÖDÉSRE VONATKOZÓ KRITÉRIUMOK

Ez a melléklet tartalmazza az e rendelet szerinti együttműködés kritériumait ⁽¹⁾, beleértve a prioritásokat is.

Az együttműködésnek az alábbi kritériumokon kell alapulnia.

(1) Általános kritériumok és prioritások**a) Általános kritériumok:**

- Az együttműködés kiterjedhet valamennyi harmadik országra világszerte.
- Lehetőleg országspecifikus megközelítést alkalmazva elsőbbséget kell biztosítani a csatlakozó országoknak és az európai szomszédság térségébe tartozó országoknak. Az egyéb régiókba tartozó országok vonatkozásában a regionális megközelítést kell alkalmazni.
- A nagy jövedelemmel rendelkező országokkal való együttműködés célja a nukleáris biztonság és sugárvédelem kérdésében illetékes érdekelt felekkel való kapcsolatok előmozdítása. E kapcsolatok keretében nem kerülhet sor a nagy jövedelemmel rendelkező országoknak a Közösség által e rendelet alapján nyújtott finanszírozásra. Mindazonáltal szükség esetén – például egy jelentős nukleáris balesetet követően – sor kerülhet egyedi intézkedésekre is.
- A harmadik ország és a Közösség közötti közös megegyezést és kölcsönösségen alapuló szerződést és a Bizottsághoz benyújtott, az adott kormány számára kötelezettséget jelentő hivatalos kérelemmel kell megerősíteni.
- A Közösséggel együttműködni kívánó harmadik országoknak teljes mértékben el kell kötelezniük magukat az atom-sorompó-elvek mellett. Ezenkívül félként kell részt venniük a nukleáris biztonsággal kapcsolatos, a NAÜ keretében elfogadott egyezményekben, például az 1994-es, nukleáris biztonságról szóló egyezményben és a kiegészítő fűtőelemek kezelésének biztonságáról és a radioaktív hulladékok kezelésének biztonságáról szóló közös egyezményben, vagy pedig igazolniuk kell, hogy olyan lépéseket tettek, amelyek tanúsítják az egyezményekhez való csatlakozás iránti határozott szándékukat. Ezt az elkötelezettséget évente értékelni kell, és az értékelés alapján döntést kell hozni az együttműködés folytatásáról. A Közösséggel folytatott együttműködés feltételévé lehet tenni a vonatkozó egyezményekhez történő csatlakozást vagy az egyezmények részes felévé válás érdekében tett lépéseket. Veszélyhelyzetekben az említett elveket kivételes esetben rugalmasan kell alkalmazni.
- Az együttműködés e rendeletben foglalt célkitűzései tiszteletben tartásának biztosítása és nyomon követése érdekében a harmadik országnak el kell fogadnia a végrehajtott intézkedések értékelését. Ez az értékelés lehetővé teszi az elfogadott célkitűzések tiszteletben tartásának nyomon követését és ellenőrzését, továbbá feltétele lehet a közösségi hozzájárulás folyósítása folytatásának.
- Az Unió által e rendelet alapján a nukleáris biztonság és a biztosítékok terén folytatott együttműködésnek nem célja az atomenergia előmozdítása, és ennek megfelelően nem értelmezhető olyan lépésként, amely ezen energiaforrásnak a harmadik országokban való előmozdítására irányul.

b) Prioritások

A lakosság életét és egészségét fenyegető veszélyek kiküszöböléséhez szükséges biztonsági feltételek megteremtése érdekében az együttműködésnek elsősorban a nukleáris szabályozó hatóságokra és a technikai támogatást nyújtó szervezetekre kell irányulnia. Ezen együttműködés célja e hatóságok és szervezetek műszaki szakértelmének és függetlenségének biztosítása, valamint a szabályozási keretrendszer megerősítése, különösen az engedélyezési tevékenységek, köztük a hatékony és átfogó kockázat- és biztonsági értékelések (úgynevezett ellenálló-képességi próbák) felülvizsgálata és nyomon követése tekintetében.

Az e rendelet keretén belül kialakítandó együttműködési programok egyéb prioritásai a következők:

- a kiegészítő fűtőelemek és a radioaktív hulladékok felelősségteljes kezelésére vonatkozó stratégiák és keretrendszerek kidolgozása;
- a meglévő létesítmények leszerelése, a korábbi nukleáris telephelyek és a bezárt uránbányák területének helyreállítása, valamint a tengerben elsüllyedt radioaktív tárgyak és anyagok felkutatása és kezelése, amennyiben ezek veszélyeztetik a népséget.

Meg kell fontolni az együttműködést a harmadik országokban működő atomerőművekkel a 2. és a 3. cikkben említett konkrét esetekben, különösen a hatékony és átfogó kockázat- és biztonsági értékelést követő intézkedések vonatkozásában. Az ilyen együttműködés nem foglalhat magában felszereléssel való ellátást.

⁽¹⁾ A kritériumok kidolgozói figyelembe vették a harmadik országoknak a nukleáris biztonság és védelem területén nyújtandó támogatásról szóló tanácsi következtetéseket (a Közlekedési, Távközlési és Energiaügyi Tanács 2913. ülése, Brüsszel, 2008. december 9.).

(2) Kiépített atomenergia-termelő kapacitással rendelkező országok

Azon országok esetében, amelyek már részesültek közösségi finanszírozásban, a további együttműködés a Közösség által finanszírozott fellépések értékelésétől és az új szükségletek megfelelő indoklásától függ. Az értékelésnek lehetővé kell tennie az együttműködés természetének, valamint az ezen országok számára a jövőben megítélendő összegeknek a pontosabb meghatározását.

Az együttműködést igénylő országok esetében meg kell fontolni, hogy

- a) a nukleáris biztonság tekintetében fennálló helyzet fényében mennyire sürgető a fellépés az adott országban; továbbá
- b) mennyire fontos a megfelelő pillanatban történő fellépés, amely azt célozza, hogy erősödjön a nukleáris biztonsági kultúra, különösen a szabályozó hatóságok és a technikai segítséget nyújtó szervezetek létrehozása vagy megerősítése, valamint a kiegészítő fűtőelemek és a radioaktív hulladékok felelősségteljes kezelésére vonatkozó stratégiai és keretrendszerek kidolgozása tekintetében.

Kedvezően értékelendő, ha az országban járt már az Integrált Hatóság-felülvizsgáló Szolgálat (IRRS), illetve a NAÜ Üzemeltetésbiztonsági Vizsgálócsoport (OSART) szakértői csoportja, ez azonban nem jelenti azt, hogy ez az együttműködés hivatalos kritériumának számítana.

(3) Kiépített atomenergia-termelő kapacitással nem rendelkező országok

Azon országok esetében, amelyek rendelkeznek a 2009/71/Euratom irányelv 3. cikkének 1. pontjában szereplő fogalom-meghatározás szerinti nukleáris létesítményekkel, azonban nem kívánnak atomenergia-termelő kapacitást kiépíteni, az együttműködés attól függ, hogy az a nukleáris biztonság tekintetében fennálló helyzet fényében milyen sürgetős.

Azon országok esetében, amelyek atomenergia-termelő kapacitást kívánnak kiépíteni, függetlenül attól, hogy rendelkeznek-e a 2009/71/Euratom irányelv 3. cikkének 1. pontjában szereplő fogalom-meghatározás szerinti nukleáris létesítményekkel, és amelyek esetében felmerül a megfelelő pillanatban történő, azt célzó fellépés kérdése, hogy e fejlesztéssel együtt erősödjön a nukleáris biztonsági kultúra, különösen a szabályozó hatóságok és a technikai segítséget nyújtó szervezetek megerősítése tekintetében, az együttműködésre vonatkozó döntés során figyelembe kell venni az atomenergia-fejlesztési programok hitelességét, az atomenergia felhasználásáról szóló kormányhatározat létezését, valamint egy előzetes ütemterv elkészítését, amelyben figyelembe kell venni az atomenergia nemzeti infrastruktúrájának kialakításához vezető útról szóló dokumentumot (Milestones in the Development of a National Infrastructure for Nuclear Power, IAEA Nuclear Energy Series Document NG-G-3.1).

Az e kategóriába tartozó országokkal zajló együttműködésnek elsősorban az előírt szabályozási infrastruktúra kialakítását, valamint a nukleáris szabályozó hatóság és az adott technikai támogatást nyújtó szervezet(ek) műszaki szakértelmének fejlesztését kell megcéloznia. A kiegészítő fűtőelemek és a radioaktív hulladékok felelősségteljes kezelésére vonatkozó stratégiai és keretrendszerek kidolgozását szintén meg kell fontolni, és adott esetben támogatni, többek között azon országokban is, amelyek nem tervezik atomenergia-termelő kapacitás kiépítését, illetve úgy határoztak, hogy nem kívánnak atomenergia-termelő kapacitást kiépíteni.

Azon országok esetében, amelyek nem tartoznak a fent említett kategóriákba, az együttműködésre a nukleáris biztonság tekintetében fennálló veszélyhelyzetben kerülhet sor. Ezeknek az országoknak bizonyos rugalmasságot kell élvezniük az általános kritériumok alkalmazása tekintetében.

(4) Koordináció

A Bizottságnak a harmadik országokkal folytatott együttműködését össze kell hangolnia a hasonló célokat követő szervezetekkel, különösen a nemzetközi szervezetekkel, köztük elsősorban a NAÜ-vel. E koordinációnak lehetővé kell tennie a Közösség és az érintett szervezetek számára, hogy a harmadik országok tekintetében elkerüljék a párhuzamos fellépéseket és finanszírozást. Feladatának elvégzéséhez a Bizottságnak be kell vonnia a tagállamok illetékes hatóságait és az európai üzemeltetőket is, kiaknázva ezzel a nukleáris biztonság és biztosítékok terén szerzett európai tapasztalatokat.

A Bizottság az e rendelet 3. cikkének (3) bekezdésével összhangban meghozott intézkedések segítségével biztosítja, hogy ne forduljon elő átfedés a biztosítékok terén folytatott együttműködés illetve a stabilitás és a béke elősegítését szolgáló eszköz keretébe tartozó, a biztonság és a nonprolifерáció területén folytatott együttműködés tekintetében.